

Flevo Birdwatching

Datum van de excursie:	20 September 2015
Bezochte gebied:	Oostvaardersplassen, 5600 ha wetland tussen Almere en Lelystad, Excursie van 12.45 tot 16.45 uur
Begeleider:	Robert de Groot

Opmerkelijk: Boomvalk

Weer: Zonnig, Wind wisselende richtingen, minder dan 2 Beaufort. Temperatuur stijgend naar 18°C

Nederlandse naam	English name	Scientific name
Fuut	Great Crested Grebe	<i>Podiceps cristatus</i>
Aalscholver	Great Cormorant	<i>Phalacrocorax carbo</i>
Kleine zilverreiger	Little Egret	<i>Egretta garzetta</i>
Grote zilverreiger	Great Egret	<i>Casmerodius albus</i>
Blauwe reiger	Grey Heron	<i>Ardea cinerea</i>
Lepelaar	(Eurasian) Spoonbill	<i>Platalea leucorodia</i>
Knobbelzwaan	Mute Swan	<i>Cygnus olor</i>
Grauwe gans	Greylag Goose	<i>Anser anser</i>
Brandgans	Barnacle Goose	<i>Branta leucopsis</i>
Nijlgans	Egyptian Goose	<i>Alopochen aegyptiacus</i>
Smient	(Eurasian) Wigeon	<i>Anas penelope</i>
Wilde eend	Mallard	<i>Anas platyrhynchos</i>
Krakeend	Gadwall	<i>Anas strepera</i>
Slobeend	(Northern) Shoveler	<i>Anas clypeata</i>
Tafeleend	(Common) Pochard	<i>Aythya ferina</i>
Kuifeend	Tufted Duck	<i>Aythya fuligula</i>
Bruine kiekendief	Marsh Harrier	<i>Circus aeruginosus</i>
Sperwer	(Eurasian) Sparrowhawk	<i>Accipiter nisus</i>
Buizerd	(Common) Buzzard	<i>Buteo buteo</i>
Torenavalk	(Common) Kestrel	<i>Falco tinnunculus</i>
Boomvalk	Hobby	<i>Falco subbuteo</i>
Waterhoen	Moorhen	<i>Gallinula chloropus</i>
Meerkoet	(Common) Coot	<i>Fulica atra</i>
Kievit	Northern Lapwing	<i>Vanellus vanellus</i>
Kokmeeuw	Black headed Gull	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>
Houtduif	Wood Pigeon	<i>Columba palumbus</i>
Holenduif	Stock Dove	<i>Columba oenas</i>
Boerenwaluw	Barn Swallow	<i>Hirundo rustica</i>
Witte kwikstaart	White Wagtail	<i>Motacilla alba</i>
(H) Winterkoning	Wren	<i>Troglodytes troglodytes</i>
Merel	Blackbird	<i>Turdus merula</i>
Tjiftjaf	Chiffchaff	<i>Phylloscopus collybita</i>
Spreeuw	(Common) Starling	<i>Sturnus vulgaris</i>
Gaai	(Eurasian) Jay	<i>Garrulus glandarius</i>

In samenwerking met
Flevo Bird Watching
uitgevoerd door:

RAFIKI

BIRDWATCHING

Flevo Birdwatching

Ekster	Magpie	<i>Pica pica</i>
Kauw	(Eurasian) Jackdaw	<i>Corvus monedula</i>
Zwarte kraai	Carrion Crow	<i>Corvus corone</i>
Vink	Chaffinch	<i>Fringilla coelebs</i>
Putter	Goldfinch	<i>Carduelis carduelis</i>
..
38	1	39
Soorten waargenomen / Species observed	(H) = Alleen gehoord / Heard only	Total

Nummers tussen haakjes corresponderen met nummers op de kaart hieronder. In groen algemene beschrijving, in zwart waarnemingen op de excursie.

EXCURSIE

Krakeendhut (5) en Poelruiterhut (6) Een terrein dat opnieuw is ingericht om dezelfde vier landschappen te hebben als in de Oostvaardersplassen. Maar hier is een aantal paden aangelegd waardoor men toegang heeft en die landschappen kan verkennen. Open water, grasland, rietkragen en wilgenbos. De twee metalen hutten stonden er van oudsher al, het houten kijkscherm is nieuw: Een rondje naar de Krakeendhut. Na een korte rit parkeren we op de Knardijk. Maar eerst wordt onze aandacht getrokken door een Boomvalk. Deze draait meerdere rondjes boven het Hollandse Hout, waarbij de donkere rug het meest duidelijk wordt. Slankere vleugels dan de muizen etende Torenavalk (die we later nog tegenkomen). Daarna lopen we de dijk af naar beneden. Er is hier duidelijk te zien dat Bevers hebben huisgehouden in de vegetatie. Meerdere bomen liggen tegen de grond. De grote splinters die ze van de stammen en takken afbijten liggen erbij. Hiervandaan lopen we naar het oosten bijna tot aan de Lage Vaart en nemen het fietspad. Een Tjiftjaf laat zich kort zien in de vegetatie onder aan de dijk. Op de Lage Vaart zwemmen Wilde Eend, Meerkoet en Fuut. De laatste is al duidelijk in winterkleed, grijs en grijs. Aan de overkant zijn nogal wat wilgen omgewaaid. Dat worden prima plekken voor IJsvogelnesten volgende lente; in de gaten houden. Wanneer we in de buurt van de hut komen staan er veel Konik-paarden naast het pad. Er wordt gehinnikt, maar ze zijn naar ons niet agressief. Er staan in het water een vijftal Lepelaars, waaronder ook jonge beesten met rozige snavels. Ineens vliegt alles op, waarschijnlijk geschrokken van voorbij rijdende motoren. Uiteindelijk landen ze toch weer op dezelfde plek. Vanuit de hut zien we nog meer soorten eenden: Krakeend, Smient, Tafeleend, Slobeend. Alleen de Tafeleend lijkt een beetje op de plaatjes in de gidsen, de andere soorten zijn allemaal nog in overgangskleed. Ze maken zich klaar voor de winter, en groeien zich een pak nieuwe warme veren. Grote Zilverreiger, Blauwe Reiger, Aalscholver en Grauwe Ganzen staan en zitten op de oever. Er vliegen zelfs nog wat Boerenzwaluwen, maar de nestjes in de hut zijn niet langer actief. Via de blauwe brug lopen we terug naar de dijk. Dan rijden we door hetzelfde gebied dat we uit de hut konden bekijken, en zien geen nieuwe soorten, behalve heel ver weg en net op het moment dat we het bos in rijden een silhouet van de Zeearend. Om kop-staart botsingen te voorkomen toch maar niet vol in de ho-ijzers en dus rap verder...

Kleine Praambult (7) Een inderdaad kleine uitkijkheuvel. Het gedeelte van de graslanden wat men van hier uit kan zien is niet zo groot, maar toch levert een korte stop vaak wel wat op. Ook de sloot aan de andere kant van de spoordijk heeft zijn verrassingen. Enkele malen in de vorm van een Chileense Smient : Snel rijden we door en proberen van deze plek uit de Zeearend weer terug te vinden. Op de bult klimmen is niet aan te raden, er wordt verbouwd en het is een grote modderbende. We vinden de arend niet meer terug, en omdat maar een enkeling het beest, op grote afstand, heeft gezien laten we deze waarneming van de lijst. Daarna gauw verder naar het volgende punt.

Grote Praambult (8) Uitzicht over een heel groot terrein. Recht vooruit het oude talud van de brug. Links ervan de restanten van een bos van Vlier, wilg en wat Meidoorn. Volkomen weggegeten door Edelherten en Konik-paarden, die in de winter de bast van de bomen pellen. Rechts een zandvlakte met waterplassen, let hier op Vos, Raaf, in de bomen er om heen zit ook vaker een Havik en vrijwel zeker Buizerd. Heckrund loopt

In samenwerking
met
Flevo Bird Watching
uitgevoerd door:

RAFIKI

BIRDWATCHING

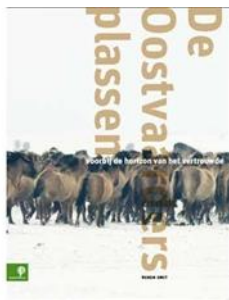

Flevo Birdwatching

hier ook meestal in beeld: .De uitgestrektheid van het uitzicht is toch elke keer indrukwekkend. Dit keer staat een grote kudde paarden op een paar honderd meter afstand goed in beeld. Ook, naast elkaar, Kleine en Grote Zilverreiger. Mooi vergelijkingsmateriaal, het nerveuze Kleintje en de rustiger, geel-gesnavelde Grote. Een paar forse zwarte vogels zorgen voor verwarring. Het lijkt er op dat er wybertje staarten op zitten, de middelste staartpennen zijn langer, waardoor de vogel geen recht afgesneden staart lijkt te hebben, en dus een Raaf zou zijn. Maar uiteindelijk vliegen ze weg en blijkt uit formaat (moeilijk te schatten) en geluid, onmiskenbaar, dat het toch Zwarte Kraai is. We zien ook meerdere Buizerds, die dan weer erg verschillen in kleur en tekening, maar wel vaak met de "ambtsketting", een lijn die in een bocht over de borst de afscheiding vormt tussen lichtere en donkere vlakken. Nog zo'n instinker: Holenduif, het dier leek wit in de nek te hebben, maar dat was niet zo. Dus naast de eerder geziene Houtduif, nog een soort er bij. Op het grote grasveld staan ook nog Edelherten en Heck-runderen. Deze week vergadert de Tweede Kamer over het beheer van de dieren in de Oostvaardersplassen.

Zeearend (10) Deze plek wordt in de winter vaak afgesloten, om in de Driehoek (het voormalig bos er vlak voor) rust te bieden aan de grote grazers. Het pad naar deze hut begint bij het Bezoekerscentrum van Staatsbosbeheer aan de Knardijk. Vandaar kan je in 15 minuten naar deze hut wandelen, maar er is vaak onderweg meer te zien. Karpers onder de bruggen, mezen, Boomkruiper en soms Grauwe Vliegenvanger in het bos. Daarna Fuut bij de Zigzag brug en dan in het knekelveld van dode bomen vaak Putter, Vink, Gekraagde Roodstaart, Tjiftjaf en soms Raaf. Een groep Belgen zag hier ooit de Eleonora's Valk. Dat is voor mindere goden niet weggelegd. Vanaf het bezoekerscentrum loopt nu een betonnen vijfbaans wandelpad het gebied in. Het eerste stuk loopt door een wilgenbos. Veel meer dan een Winterkoning horen we niet en alles wat we zien zijn enkele snelle flitsen. Een gemengd groepje voedselzoekende mezen en zo zou fijn zijn geweest. Maar het is best wel druk, en veel mensen genieten van de natuur, sommigen, ons tegemoet komend, hebben er overigens geen oog voor, zo veel als die lopen te kletsen. Wij lopen tot ongeveer halverwege. Het is echt peuteren om nog iets te vinden. Een Kuifeenden koppel op het meertje. Putters en een Torenvalk doen geen moeite om verstopt te blijven en komen in de buurt in de boomtoppen zitten. De nesten van de Muskusratten zijn volledig uit beeld. We zien sporen van Edelhert en Konik paard, die laatste markeren ook op het nieuwe beton. Grote hopen.

Meer weten? Boeken over de Oostvaardersplassen:

Titel: De Oostvaardersplassen, voorbij de grenzen van het vertrouwde. Photography: Ruben Smit.
Tekst: Rinske Hillen and Jan Daan Hillen, in samenwerking met Frans Vera. ISBN 978-90-816300-1-6.

Titel: Oostvaardersplassen, nieuwe natuur op oude zeebodem.
Samenstelling: Bremer, P., Berg, L van den, Euverman, G., Wigbels, V., Tempel, J. Uitgever : Staatsbosbeheer ISBN: 90-805009-2-5

De filmposter van "De Nieuwe Wildernis", een film van Ruben Smit. Heel mooie beelden. Première in september 2013

In samenwerking met
Flevo Bird Watching
uitgevoerd door:

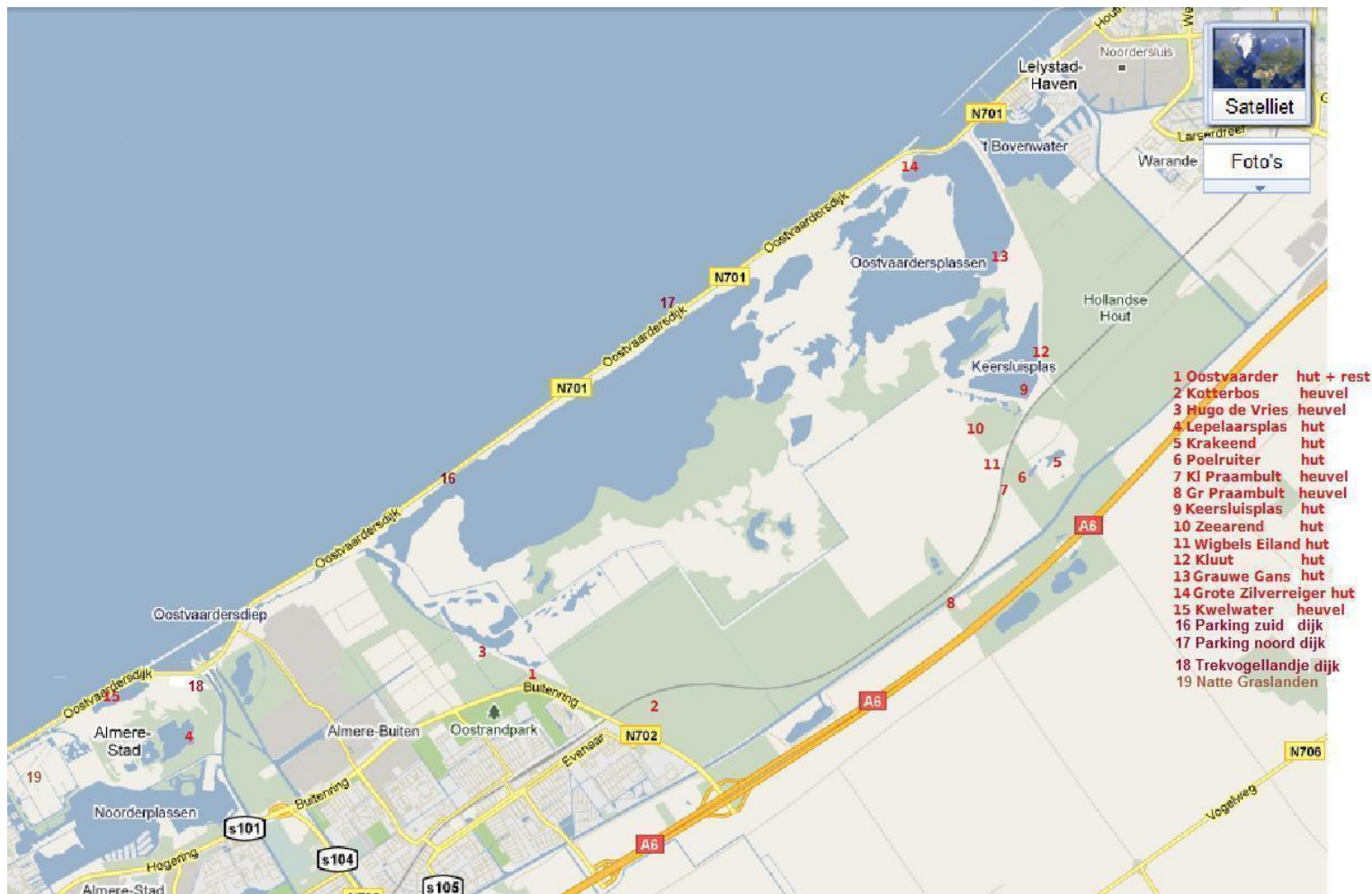
RAFIKI

BIRDWATCHING

Flevo Birdwatching

Hutten en uitkijkheuvels in Flevoland, in of bij het gebied van de Oostvaardersplassen.

In samenwerking met Flevo Bird Watching uitgevoerd door:

RAFIKI

BIRDWATCHING

